

Anarchokapitalismus

Díl devěťadvacátý:

Ekonomická kalkulace

Přednáší Urza

1. května

v klubu (de)Centrála

www.urza.cz

O čem budeme mluvit?

- ❖ Subjektivní teorie hodnoty
- ❖ Interpersonální neporovnatelnost užitku
- ❖ Peníze a ceny coby nositelé informací
- ❖ Nemožnost ekonomické kalkulace v CP

Subjektivní teorie hodnoty

- ❖ Hodnota byla po staletí ekonomickým oříškem.
 - » Všechny teorie byly realitou vyvraceny.

Subjektivní teorie hodnoty

- ❖ Hodnota byla po staletí ekonomickým oříškem.
 - » Všechny teorie byly realitou vyvraceny.
- ❖ Carl Menger von Wolfensgrün oříšek rozlouskl.
 - » Hodnotu statkům přisuzují lidé; je subjektivní.

Subjektivní teorie hodnoty

- ❖ Hodnota byla po staletí ekonomickým oříškem.
 - » Všechny teorie byly realitou vyvraceny.
- ❖ Carl Menger von Wolfensgrün oříšek rozlouskl.
 - » **Hodnotu statkům přisuzují lidé; je subjektivní.**
 - » Vyvrátil Ricardovu nákladovou teorii hodnoty.

Subjektivní teorie hodnoty

- ❖ Hodnota byla po staletí ekonomickým oříškem.
 - » Všechny teorie byly realitou vyvraceny.

- ❖ Carl Menger von Wolfensgrün oříšek rozlouskl.
 - » **Hodnotu statkům přisuzují lidé; je subjektivní.**
 - » Vyvrátil Ricardovu nákladovou teorii hodnoty...
 - ...a s ní i celé Marxovo učení, komunismus.

Subjektivní teorie hodnoty

- ❖ Hodnota byla po staletí ekonomickým oříškem.
 - » Všechny teorie byly realitou vyvraceny.

- ❖ Carl Menger von Wolfensgrün oříšek rozlouskl.
 - » **Hodnotu statkům přisuzují lidé; je subjektivní.**
 - » Vyvrátil Ricardovu nákladovou teorii hodnoty...
 - ...a s ní i celé Marxovo učení, komunismus...
 - ...což úspěšně ignorujeme již 150 let navzdory 100M mrtvých.

- ❖ Jedinec porovnává svůj užitek z různých statků.
 - » Ví, zda má pro něj větší hodnotu dům či auto.

- ❖ Jedinec porovnává svůj užitek z různých statků.
 - » Ví, zda má pro něj větší hodnotu dům či auto.
 - » Uspokojuje své potřeby dle naléhavosti a ceny.

- ❖ Jedinec porovnává svůj užitek z různých statků.
 - » Ví, zda má pro něj větší hodnotu dům či auto.
 - » Uspokojuje své potřeby dle naléhavosti a ceny.
- ❖ **Užitek je interpersonálně neporovnatelný.**
 - » Chci víc já dům, nebo soused auto?

- ❖ Jedinec porovnává svůj užitek z různých statků.
 - » Ví, zda má pro něj větší hodnotu dům či auto.
 - » Uspokojuje své potřeby dle naléhavosti a ceny.

- ❖ **Užitek je interpersonálně neporovnatelný.**
 - » Chci víc já dům, nebo soused auto?
 - » Když se lidé znají, mohou odhadovat.

- ❖ Jedinec porovnává svůj užitek z různých statků.
 - » Ví, zda má pro něj větší hodnotu dům či auto.
 - » Uspokojuje své potřeby dle naléhavosti a ceny.

- ❖ **Užitek je interpersonálně neporovnatelný.**
 - » Chci víc já dům, nebo soused auto?
 - » Když se lidé znají, mohou odhadovat.
 - Socialismus pak může fungovat v malých komunitách.

- ❖ Jedinec porovnává svůj užitek z různých statků.
 - » Ví, zda má pro něj větší hodnotu dům či auto.
 - » Uspokojuje své potřeby dle naléhavosti a ceny.

- ❖ **Užitek je interpersonálně neporovnatelný.**
 - » Chci víc já dům, nebo soused auto?
 - » Když se lidé znají, mohou odhadovat.
 - Socialismus pak může fungovat v malých komunitách.
 - **Co když je lidí moc a neznají se?**

Dobrovolná směna

- ❖ Dobrovolná směna zvyšuje užitek všech stran.

Dobrovolná směna

- ❖ Dobrovolná směna zvyšuje užitek všech stran.
 - » Dobrovolností je míněna absence útočného násilí.
 - I v nepříznivých podmínkách může jít o dobrovolnost.

Dobrovolná směna

- ❖ Dobrovolná směna zvyšuje užitek všech stran.
 - » Dobrovolností je míněna absence útočného násilí.
 - I v nepříznivých podmínkách může jít o dobrovolnost.
 - » Obě strany vědí, co získávají a čeho se vzdávají.
 - **Nepředpokládám dokonalou informovanost!**

Dobrovolná směna

- ❖ Dobrovolná směna zvyšuje užitek všech stran.
 - » Dobrovolností je míněna absence útočného násilí.
 - I v nepříznivých podmínkách může jít o dobrovolnost.
 - » Obě strany vědí, co získávají a čeho se vzdávají.
 - **Nepředpokládám dokonalou informovanost!**

- ❖ Trh motivuje lidi uspokojovat potřeby ostatních.
 - » Tím získávají prostředky k vlastnímu uspokojení.

Dobrovolná směna

- ❖ Dobrovolná směna zvyšuje užitek všech stran.
 - » Dobrovolností je míněna absence útočného násilí.
 - I v nepříznivých podmínkách může jít o dobrovolnost.
 - » Obě strany vědí, co získávají a čeho se vzdávají.
 - **Nepředpokládám dokonalou informovanost!**

- ❖ Trh motivuje lidi uspokojovat potřeby ostatních.
 - » Tím získávají prostředky k vlastnímu uspokojení.
 - » Které a čí potřeby ale uspokojovat?

Peníze a ceny

❖ Peníze často haní ti, kdo nechápou jejich funkci.

Peníze a ceny

- ❖ Peníze často haní ti, kdo nechápu jejich funkci.
- ❖ Ceny jsou úžasným prostředkem komunikace.

Peníze a ceny

- ❖ Peníze často haní ti, kdo nechápou jejich funkci.
- ❖ Ceny jsou úžasným prostředkem komunikace.
 - » Jako starověký Internet přenášejí i motivace!

Peníze a ceny

- ❖ Peníze často haní ti, kdo nechápou jejich funkci.
- ❖ Ceny jsou úžasným prostředkem komunikace.
 - » Jako starověký Internet přenášející i motivace!
 - Nedostatek statku zvyšuje jeho cenu.
 - Zvýšení ceny motivuje k substitucím, šetření a výrobě.

Peníze a ceny

- ❖ Peníze často haní ti, kdo nechápou jejich funkci.
- ❖ Ceny jsou úžasným prostředkem komunikace.
 - » Jako starověký Internet přenášejí i motivace!
 - Nedostatek statku zvyšuje jeho cenu.
 - Zvýšení ceny motivuje k substitucím, šetření a výrobě.
 - Přebytek statku jeho cenu zas snižuje.
 - Snížení ceny motivuje k jeho užívání a omezení výroby.

Peníze a ceny

- ❖ Peníze často haní ti, kdo nechápou jejich funkci.
- ❖ Ceny jsou úžasným prostředkem komunikace.
 - » Jako starověký Internet přenášejí i motivace!
 - Nedostatek statku zvyšuje jeho cenu.
 - Zvýšení ceny motivuje k substitucím, šetření a výrobě.
 - Přebytek statku jeho cenu zas snižuje.
 - Snížení ceny motivuje k jeho užívání a omezení výroby.
 - » Lidé nemusejí znát důvody, řídí se výsledky!

Jak se mohu nejlépe uplatnit?

❖ Jak mohu být pro společnost nejužitečnější?

Jak se mohu nejlépe uplatnit?

- ❖ Jak mohu být pro společnost nejužitečnější?
- ❖ Lidé mi nejvíc zaplatí za to, co nejvíce potřebují.

Jak se mohu nejlépe uplatnit?

- ❖ Jak mohu být pro společnost nejužitečnější?
- ❖ Lidé mi nejvíc zaplatí za to, co nejvíce potřebují.
- ❖ Já sám vkládám do rozhodnutí své preference.
 - » Ty vážím s ohledem na rozdíly ocenění od ostatních.

Jak se mohu nejlépe uplatnit?

- ❖ Jak mohu být pro společnost nejužitečnější?
- ❖ Lidé mi nejvíc zaplatí za to, co nejvíce potřebují.
- ❖ Já sám vkládám do rozhodnutí své preference.
 - » Ty vážím s ohledem na rozdíly ocenění od ostatních.
- ❖ Společnost mi dává signály, já rozhoduji.

Jak nejlépe uplatnit surovinu?

❖ Příliš se to neliší od uplatnění člověka.

Jak nejlépe uplatnit surovinu?

- ❖ Příliš se to neliší od uplatnění člověka.
- ❖ Zisk: Produkci firmy trh cení výše než spotřebu.

Jak nejlépe uplatnit surovinu?

- ❖ Příliš se to neliší od uplatnění člověka.
- ❖ Zisk: Produkci firmy trh cení výše než spotřebu.
- ❖ Ztráta: Firma plýtvá vzácnými zdroji.
 - » Produkt je méně hodnotný než potřebné vstupy.

Jak nejlépe uplatnit surovinu?

- ❖ Příliš se to neliší od uplatnění člověka.
- ❖ Zisk: Produkci firmy trh cení výše než spotřebu.
- ❖ Ztráta: Firma plýtvá vzácnými zdroji.
 - » Produkt je méně hodnotný než potřebné vstupy.
- ❖ Nejziskovější firma může zaplatit nejvíce.
 - » A také surovinu nejlépe (dle preferencí lidí) uplatnit.

Ekonomická kalkulace

- ❖ Decentralizované zpracovávání tržních signálů
 - » Kdo nejlépe naplňuje potřeby lidí, nejvíce bohatne.
 - » Kdo plýtvá, chudne a krachuje.

Ekonomická kalkulace

- ❖ Decentralizované zpracovávání tržních signálů
 - » Kdo nejlépe naplňuje potřeby lidí, nejvíce bohatne.
 - » Kdo plýtvá, chudne a krachuje.
- ❖ **Absence tržních (!) cen znemožňuje EK!**

Ekonomická kalkulace

- ❖ Decentralizované zpracovávání tržních signálů
 - » Kdo nejlépe naplňuje potřeby lidí, nejvíce bohatne.
 - » Kdo plýtvá, chudne a krachuje.

- ❖ **Absence tržních (!) cen znemožňuje EK!**
 - » Firmy by byly slepé k potřebám společnosti.
 - Neměly by jak sloužit zákazníkům, i kdyby chtěly.

Ekonomická kalkulace

- ❖ Decentralizované zpracovávání tržních signálů
 - » Kdo nejlépe naplňuje potřeby lidí, nejvíce bohatne.
 - » Kdo plýtvá, chudne a krachuje.

- ❖ **Absence tržních (!) cen znemožňuje EK!**
 - » Firmy by byly slepé k potřebám společnosti.
 - Neměly by jak sloužit zákazníkům, i kdyby chtěly.
 - » Centrální plánovač si nepovede o nic lépe.
 - Trh řeší problémy paralelně; centrální plánovač sériově.

NEK – požadavky spotřebitelů

- ❖ Průzkum? Hlasování? Dotazníky?
 - » Kdo by v roce 1975 hlasoval, že potřebuje PC?

NEK – požadavky spotřebitelů

- ❖ Průzkum? Hlasování? Dotazníky?
 - » Kdo by v roce 1975 hlasoval, že potřebuje PC?

- ❖ Spotřebitel nevidí vzácnost (není odborník).
 - » Může chtít spíše titanové hodinky; ale o kolik spíše?

NEK – požadavky spotřebitelů

- ❖ Průzkum? Hlasování? Dotazníky?
 - » Kdo by v roce 1975 hlasoval, že potřebuje PC?

- ❖ Spotřebitel nevidí vzácnost (není odborník).
 - » Může chtít spíše titanové hodinky; ale o kolik spíše?

- ❖ Preference se neustále mění, statků jsou miliony.
 - » Měl by probíhat neustálý průzkum? Jak drahý?

NEK – výroba

- ❖ Vzácnost výrobních faktorů se mění v čase.
 - » Existují miliony zdrojů, které různě docházejí...

- ❖ Vzácnost výrobních faktorů se mění v čase.
 - » Existují miliony zdrojů, které různě docházejí...

- ❖ Jak řešit nedostatky?
 - » Substituce? Zvýšení výroby?

- ❖ Vzácnost výrobních faktorů se mění v čase.
 - » Existují miliony zdrojů, které různě docházejí...

- ❖ Jak řešit nedostatky?
 - » Substitute? Zvýšení výroby?

- ❖ A jak vůbec poznat „dobré řešení“?
 - » Na trhu ziskem; v CP se moc neliší od špatného...

NEK – vzácné zdroje

- ❖ Využití prostoru, ve kterém se nacházíme:
 - » bar/klub, sklad, prodejna, výrobná, únikovka...

NEK – vzácné zdroje

- ❖ Využití prostoru, ve kterém se nacházíme:
 - » bar/klub, sklad, prodejna, výrobná, únikovka...
- ❖ Využití zeleného pruhu trávy na ulici venku:
 - » park(oviště), reklamní plocha, stánky, kontejnery...

NEK – vzácné zdroje

- ❖ Využití prostoru, ve kterém se nacházíme:
 - » bar/klub, sklad, prodejna, výrobná, únikovka...
- ❖ Využití zeleného pruhu trávy na ulici venku:
 - » park(oviště), reklamní plocha, stánky, kontejnery...
- ❖ Využití titanu (kovu) všeobecně:
 - » družice, reaktory, lodní šrouby, hodinky, medicína...

NEK – jednotlivec

- ❖ Lidé využívají své zdroje k uspokojování potřeb.
 - » Sami si vyberou, které potřeby chtějí uspokojit.

NEK – jednotlivec

- ❖ Lidé využívají své zdroje k uspokojování potřeb.
 - » Sami si vyberou, které potřeby chtějí uspokojit.
- ❖ Vybere-li za ně stát, nastane jedna z možností.

NEK – jednotlivec

- ❖ Lidé využívají své zdroje k uspokojování potřeb.
 - » Sami si vyberou, které potřeby chtějí uspokojit.

- ❖ Vybere-li za ně stát, nastane jedna z možností:
 - » Vybere to, co by si dotyčný stejně koupil.
 - Nebylo nutné k tomu používat stát.
 - Došlo ke zbytečnému plýtvání zdrojů na režii státu (i bez korupce).

NEK – jednotlivec

- ❖ Lidé využívají své zdroje k uspokojování potřeb.
 - » Sami si vyberou, které potřeby chtějí uspokojit.

- ❖ Vybere-li za ně stát, nastane jedna z možností:
 - » Vybere to, co by si dotyčný stejně koupil.
 - Nebylo nutné k tomu používat stát.
 - Došlo ke zbytečnému plýtvání zdrojů na režii státu (i bez korupce).
 - » Vybere něco, co by si dotyčný nekoupil.
 - **Zdroje jsou omezené; musí přijít o něco důležitějšího!**

- ❖ **Socialismus nefunguje ani v teorii!!**
 - » Není to dobrá myšlenka, co selhává v praxi.

❖ **Socialismus nefunguje ani v teorii!!**

- » Není to dobrá myšlenka, co selhává v praxi.
 - Je to vyvrácená teorie, která nefunguje ani na papíře.
 - Ani vytrvalým ignorováním rakouské ekonomie se to nezmění.

❖ Socialismus nefunguje ani v teorii!!

- » Není to dobrá myšlenka, co selhává v praxi.
 - Je to vyvrácená teorie, která nefunguje ani na papíře.
 - Ani vytrvalým ignorováním rakouské ekonomie se to nezmění.

❖ Ke komunikaci potřebujeme **tržní** ceny!

- » Čím zdeformovanější ceny, tím hůře komunikujeme.

❖ Socialismus nefunguje ani v teorii!!

- » Není to dobrá myšlenka, co selhává v praxi.
 - Je to vyvrácená teorie, která nefunguje ani na papíře.
 - Ani vytrvalým ignorováním rakouské ekonomie se to nezmění.

❖ Ke komunikaci potřebujeme **tržní** ceny!

- » Čím zdeformovanější ceny, tím hůře komunikujeme.

❖ Neškodí jen CP, ale veškeré deformace trhu!

- ❖ Hodnota je subjektivní.
- ❖ Užitek je interpersonálně neporovnatelný.
- ❖ **Peníze a ceny jsou komunikační nástroj.**
- ❖ Nemožnost ekonomické kalkulace v CP

Přijďte příště

- ❖ První červnovou středu věnuji přednášku ústavě v libertariánském duchu; shodou okolností jsem dostal možnost jednu takovou tvořit.

Středa 5. června
v 19 hodin v (de)Centrále